

ПОДІЇ В СФЕРІ ПОЛІТИКИ В УСРР В ПРОДОВЖ 20–30–Х РОКІВ

Протягом всього свого існування, Україна боролася за свободу та незалежність. Варто згадати події 1920-30-х років, які мали великий вплив на формування країни в майбутньому.

У 1923 році в Радянському Союзі більшовики взяли курс на так звану коренізацію, котра мала на меті посилення їхнього впливу в національних районах держави шляхом залучення місцевого населення до радянського будівництва. У той час більшовицьке керівництво зіткнулося зі злетом національних рухів. І щоб він не призвів до руйнування радянської держави, яка стала своєрідною реінкарнацією Російської імперії, більшовики вирішили очолити ці рухи. 27 липня 1923 року Рада народних комісарів УСРР видала декрет «Про заходи в справі українізації шкільно-виховних та культурно-освітніх установ», що передбачав перехід на українську мову викладання в навчальних закладах. 1 серпня цього ж року було видано постанову «Про забезпечення рівноправності мов та про сприяння розвиткові української культури».

Сама українізація тривала до початку 1930-х років. За цей час дуже активну боротьбу вела саме преса, намагаючись збільшити кількість друкованих видань українською мовою.

Відбулася українізація початкової й середньої школи. На початку 1930-х років українською мовою навчалося понад 80 відсотків учнів, що загалом відповідало відсотку українців серед людності республіки. Однак в сфері вищої й професійно-технічної освіти ситуація виглядала гірше.

Одним з інструментів русифікації була індустріалізація. Так як, українські селяни, потрапляючи в міста на промислові підприємства, часто опинялися в російськомовному середовищі. Адже чимало таких підприємств мали загальносоюзний характер, де управлінці послуговувалися російською мовою. Тому колишні українські селяни, ставши пролетаріями, русифікувалися. Та й, зрештою, міське середовище в радянській Україні залишалося переважно російськомовним. Це був спадок з часів царської Росії.

Зрештою, незважаючи на певну українізацію партійного й державного апарату, в ньому близько 40 відсотків становили росіяни й русифіковані елементи. Звісно, ці люди не поспішали впроваджувати українізацію й часто користувалися російською мовою. До того ж в радянській Україні працювали загальносоюзні установи, де діловодство здійснювалося російською мовою. Так що в управлінській сфері українізація була далеко не повною.

У 1932–1933 роках русифікаційна політика подавила українізацію. Саме події 1930-х років (Голодомор, репресії проти української інтелігенції, припинення українізації, зміна правопису тощо) стали важким ударом по українській культурі й, зрештою, по українській мові, відкривши широкі можливості для русифікації.

Як і очікувалося, українізація принесла певні наслідки, а саме: розвиток національної освіти; розширення писемності; збільшення кількості українців в партійному апараті; розширення сфери вживання української мови; тощо. Однак в цей самий час в Україні прокотилися масові репресії. Спочатку колективізація, потім штучний голод, а на останок так званий «великий терор».

Все це ми можемо споглядати і в наш час, тому не зайвим буде ознайомитися з подіями тих років та їх впливом на теперішню Україну.